

ПИТАННЯ ЩОДО ІНДЕКСАЦІЇ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ТАРИФІВ

О.В. ШКУРКО, к. е. н., ст.викладач

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова*

Ігнорування необхідності індексації житлово-комунальних тарифів у період між черговими їх переглядами зумовило істотне недофінансування галузі і принесло величезний збиток експлуатації її основним фондам. За нашими підрахунками за останні 20 років фінансові сумарні втрати ЖКГ з цих причин склали 25-30 млрд. грн.

З фінансового менеджменту добре відомо, що вартість грошей на певний момент часу під впливом інфляції поступово зменшується. Відповідно ринкова вартість тарифу протягом одного року зменшується і на кінець року становитиме величину

$$T_1 = T_0 \times (1 + \lambda)^{-1}$$

де: T_1 – ринкова (грошова) вартість тарифу на кінець року;

T_0 – економічно обґрунтована вартість тарифу, яка встановлюється на початок року (тариф, розрахований на основі ринкових цін на ресурси, що включаються в собівартість житлово-комунальних послуг);

λ – коефіцієнт інфляції за один рік (коефіцієнт дисконту).

Виходячи з цього, розрахунки недофінансування автор рекомендує визначати за формулами, які наведені в таблиці. Наведені в таблиці позначення є такими:

A, A, \dots, A_n – величини знецінення початкового тарифу по роках протягом періоду між черговим його переглядом, грн.;

$\Phi, \Phi, \dots, \Phi_n$ – суми недофінансування змісту підприємств ЖКГ в перебігу періоду між черговим переглядом тарифу, грн.;

n - період між датами перегляду тарифу, років.

Таблиця 1 – Вплив знецінення (амортизації) тарифу на недофінансування утримання основних фондів підприємств ЖКГ

Рік	Початковий тариф	Ринкова вартість тарифу в i -му році	Знецінення (амортизація) тарифу за рік	Сума недофінансування утримання підприємств ЖКГ
1	T_0	$T_1 = T_0 \times (1 + \lambda)^{-1}$	$A_1 = T_0 - T_1$	$\Phi_1 = O_1 * (T_0 - T_1)$
2	T_0	$T_2 = T_0 \times (1 + \lambda)^{-2}$	$A_2 = T_0 - T_2$	$\Phi_2 = O_2 * (T_0 - T_2)$
...
n	T_0	$T_n = T_0 \times (1 + \lambda)^{-n}$	$A_n = T_0 - T_n$	$\Phi_n = O_n * (T_0 - T_n)$
Загальна сума недофінансування за n років				$\Phi_{\text{он}} = \Phi_1 + \Phi_2 + \dots + \Phi_n$

Наведені алгоритми дозволяють зробити однозначний висновок: чим більший період часу відбувається між черговим переглядом тарифів без їх індексації, тим більші фінансові втрати несуть підприємства ЖКГ.

Так як підприємства ЖКГ зобов'язані з отриманих доходів за реалізацію своїх послуг в першу чергу оплачувати поточні рахунки по експлуатації своїх основних фондів, то практично вся сума недофінансування призводить до акумулюванню збитків. В результаті перманентно зростає фізичний знос та недоремонт інфраструктури ЖКГ, збільшується аварійність будівель і споруд. Очевидно, що для призупинення негативної тенденції погіршення технічного стану основних фондів підприємств ЖКГ існуюча практика встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги має бути переглянута.